

KANCELARIA SENATU

BIURO KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

BKS/DPK/134/30832/16 WW

Warszawa, dnia 3 marca 2016 r.

79-07/16

Nr:30832	Data wpływu 31 grudnia 2015 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 26 lutego 2016 r.

EMERYTURY

TEMAT

**PRAWO DO POBIERANIA DWÓCH ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH
Z SYSTEMU POWSZECHNEGO I ZAOPATRZENIA EMERYTALNEGO**

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja indywidualna.

J. Z. - osoba fizyczna.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dla przyznania prawa do pobierania dwóch świadczeń emerytalnych z systemu powszechnego i zaopatrzenia emerytalnego.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji postuluje zmianę art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.). Celem proponowanej zmiany jest przyznanie prawa do pobierania przez jedną osobę dwóch emerytur w zbiegu z odrębnych systemów - powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych oraz zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych.

W opinii wnoszącego petycję obecne przepisy dyskryminują osoby, które w ramach przemian demokratycznych zwolniono z pracy i musiały rozpocząć nowe życie zawodowe. Dziś osoby te mają wypracowane dwie emerytury, pobierać mogą tylko jedno świadczenie.

Autor petycji uzasadnia, że nabył prawo do dwóch świadczeń - do emerytury wojskowej w 1995 r. oraz z powszechnego systemu w 2013 r. Okresy służby w wojsku i pracy w cywilu nie pokrywają się, a obydwie emerytury są niskie, gdyż nie przekraczają łącznie jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto. Pomimo tego nie jest uprawniony do pobierania obu świadczeń, gdyż tak stanowi art. 95 ust. 1 i 2 ustawy. Zasada ta obowiązuje także w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

Kwestionowany art. 95 ust. 1 brzmi „w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego”.

W opinii autora petycji powinna istnieć możliwość pobierania kilku emerytur, bo nie ilość ale wysokość pobieranych świadczeń winno ograniczyć państwo. Jako inwalida II grupy chciałby wnoszący petycję dożyć starości na godnym poziomie. W uzasadnieniu petycji stwierdza się że, „za darmo mi dwóch emerytur nie przyznano”.

W ocenie autora petycji kwestionowane przepisy są niezgodne z art. 2. Konstytucji, są dyskryminujące i krzywdzące. Autor petycji żywi również nadzieję, że Senat podejmie prace by uregulować ten problem w celu wprowadzenia sprawiedliwych rozwiązań.

STAN PRAWNY:

Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) w art. 67 ust. 1 stanowi, że obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności

do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego. Zakres i formy tego zabezpieczenia określa ustawa.

Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm. - dalej: FUS) określa warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, zasady ustalania ich wysokości oraz zasady i tryb przyznawania oraz wypłaty świadczeń.

Świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują:

- ubezpieczonym, jeżeli spełniają warunki do nabycia prawa do świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych FUS oraz członkom rodziny po ubezpieczonym albo po osobie uprawnionej (art. 2 ust. 1),
- żołnierzom zawodowym oraz funkcjonariuszom służb mundurowych, jeżeli nie spełniają oni warunków do nabycia prawa lub utracili prawo do świadczeń określonych w przepisach ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób, oraz członkom rodzin pozostałym po tych osobach (art. 2 ust. 2).

Przy ustalaniu prawa do emerytury i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się okresy składkowe (art. 6) i nieskładkowe (art. 7).

Zasady ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent określa art. 15 ustawy, który pozwala na ustalenie jej w sposób jak najbardziej korzystny dla wnioskodawcy. Można więc wskazać podstawę wymiaru składek w okresie:

- 10 kolejnych lat wybranych z okresu 20 lat poprzedzających rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę, albo
- 20 dowolnych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia przypadającego przed rokiem zgłoszenia wniosku o emeryturę,
- podstawę wymiaru świadczenia oblicza się przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową,
- wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Kwota bazowa to 100% przeciętnego wynagrodzenia pomniejszonego o składki na ubezpieczenia społeczne, określone w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych w poprzednim roku kalendarzowym (art. 19). Ustalana jest corocznie i obowiązuje od 1 marca każdego roku do końca lutego następnego roku kalendarzowego (art. 19a).

Na mocy postanowień ustawy ubezpieczeni zostali podzieleni na trzy grupy wiekowe. Przynależność do określonej grupy skutkuje tym, że różne są zarówno warunki, na których można nabyć prawo do emerytury, jak i zasady ustalania jej wysokości:

1) urodzeni przed 1 stycznia 1949 r. nabywają prawo do emerytury i obliczenie jej wysokości na dotychczasowych zasadach. Warunki przejścia na emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym przez te osoby reguluje (art. 27 do 45).

2) urodzeni po 31 grudnia 1948 r. posiadają prawo do świadczenia emerytalnego na nowych zasadach. Emerytura z nowego systemu stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje jej wypłata oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego (art. 24 - 26c).

3) urodzeni po 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r. mają prawo do emerytury na warunkach art. 29, 32, 33 i 39, jeżeli spełniają łącznie następujące kryteria:

- nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa,
- warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do 31 grudnia 2008 r.

O zawarciu umowy o przystąpieniu do otwartego funduszu emerytalnego ubezpieczeni decydowali do 31 grudnia 1999 r. Ubezpieczeni ci mają prawo do korzystania ze świadczeń: np. wcześniejszej emerytury, emerytury w obniżonym wieku, emerytury w obniżonym wieku dla ubezpieczonych z tytułu działalności twórczej lub artystycznej.

Emerytura według dotychczasowych zasad wynosi:

- 24% kwoty bazowej,
- po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok składkowy oraz po 0,7% za każdy rok okresów nieskładkowych.

Zasadą prawa ubezpieczeniowego jest reguła pobierania jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez uprawnionego) w zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie.

W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób (m.in. żołnierzy zawodowych) stosuje się – wynikającą z art. 95 ust. 1 - zasadę wypłaty jednego świadczenia. Przepis ten określa także wyjątki od tej zasady, gdy emerytura wojskowa lub

mundurowa obliczona została na podstawie art. 15a i 18e ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy (vide - ustawa poniżej) lub art. 15a lub 18e ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym służb mundurowych.

Na mocy art. 96 odrębne przepisy określają prawo do pobierania świadczeń w razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury z prawem do:

1) renty inwalidy wojennego i wojskowego, którego niezdolność do pracy pozostaje w związku ze służbą wojskową,

2) renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej pobytem w miejscach określonych w ustawie o kombatantach (m.in. w niewoli lub obozach internowanych oraz w hitlerowskich więzieniach, obozach koncentracyjnych i ośrodkach zagłady, gettach oraz w innych miejscach odosobnienia),

3) renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy lub chorobą zawodową,

4) emerytury lub renty z prawem do świadczeń emerytalnych i rentowych z ubezpieczenia społecznego rolników.

Ustawa z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2015 r., poz. 330 ze zm.) w art. 1 i 2 stanowi, że żołnierzom zwolnionym z zawodowej służby wojskowej przysługuje z budżetu państwa, na zasadach określonych w ustawie, zaopatrzenie emerytalne z tytułu wysługi lat (emerytura wojskowa) lub w razie całkowitej niezdolności do służby (wojskowa renta inwalidzka), a członkom ich rodzin przysługuje wojskowa renta rodzinna - w razie śmierci żywiciela.

Podstawę wymiaru emerytury i renty inwalidzkiej stanowi uposażenie należne żołnierzowi w ostatnim miesiącu pełnienia zawodowej służby wojskowej (art. 5).

Żołnierzowi zwolnionemu ze służby, który nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury wojskowej lub renty inwalidzkiej, od uposażenia wypłaconego po 31 grudnia 1998 r. do dnia zwolnienia, od którego nie odprowadzono składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, składki za ten okres przekazuje się do ZUS (art. 6a ust. 1).

W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej (art. 7).

Emerytura wojskowa przysługuje żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby, który w dniu zwolnienia posiada 15 lat służby w Wojsku Polskim, z wyjątkiem żołnierza, który ma ustalone prawo do emerytury z ustawy o emeryturach i rentach z FUS, obliczonej

z uwzględnieniem okresów: służby wojskowej i równorzędnych z tą służbą (art. 12).

Wojskowe przepisy emerytalne przewidują możliwość doliczania do wysługi okresów pracy po zwolnieniu ze służby. Emerytowi wojskowemu, który po zwolnieniu ze służby był zatrudniony przed 1 stycznia 1999 r. w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru pracy lub po 31 grudnia 1998 r. podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu - dolicza się, na jego wniosek, okres tego zatrudnienia do wysługi emerytalnej. Okresy te dolicza się w przypadku, gdy emerytura wynosi mniej niż 75% podstawy jej wymiaru oraz gdy emeryt ukończył 55 lat życia (mężczyzna) i 50 lat (kobieta) albo stał się inwalidą. Za każdy rok okresu zatrudnienia lub ubezpieczenia zaliczonego do wysługi emerytalnej emeryturę zwiększa się o 1,3% podstawy jej wymiaru (art. 14).

Emerytura dla żołnierza, który pozostawał w służbie przed 2 stycznia 1999 r. wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby wojskowej i wzrasta o:

- 1) 2,6% podstawy wymiaru za każdy dalszy rok służby i 2,6% za każdy rok okresów składkowych poprzedzających służbę, nie więcej jednak niż za trzy lata tych okresów,
- 2) 1,3% podstawy wymiaru - za każdy rok okresów składkowych powyżej 3 lat składkowych, o których mowa wyżej i 0,7% podstawy wymiaru - za każdy rok nieskładkowy poprzedzający służbę.

Emerytura żołnierza powołanego do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby wojskowej i wzrasta według zasad określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a-5 (do emerytury uwzględniane są wyłącznie okresy pełnienia służby - art. 15a).

Kwota emerytury nie może przekraczać 75% podstawy jej wymiaru (art. 18 ust. 1).

Dla żołnierza, który został powołany do służby zawodowej po raz pierwszy po 31 grudnia 2012 r. emerytura wojskowa wynosi 60% podstawy jej wymiaru za 25 lat służby wojskowej i wzrasta o 3% za każdy dalszy rok tej służby (art. 18e ust. 1).

Obowiązek ubezpieczenia społecznego pracowników regulują przepisy **ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych** (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.). Na mocy art. 6 ust. 1 pkt 1 obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które są pracownikami bez względu na rodzaj umowy i wymiar czasu pracy. Przepis ten nie wyłącza z ubezpieczenia pracowników, którzy mają status emeryta lub rencisty.

Opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzenia za pracę od pracowników jest wyrazem podstawowej zasady ubezpieczeń społecznych - solidaryzmu społecznego. Wszyscy pracownicy uiszczając składki gromadzą w ten sposób środki na

FUS. Żaden pracownik nie może być zwolniony z tego obowiązku, mimo że nie wszyscy zatrudnieni w jednakowym zakresie i wysokości skorzystają z tych funduszy, a są i tacy, którzy nigdy z nich nie skorzystają.

Składki z tytułu tego ubezpieczenia pracodawca jako płatnik odprowadza do ZUS na konto osoby ubezpieczonej. Zgromadzone w ten sposób fundusze stanowią przychód ZUS i przeznaczone są na wypłatę bieżących świadczeń emerytalno-rentowych.

PRACE LEGISLACYJNE:

W Sejmie obecnej kadencji trwają prace legislacyjne nad projektami ustaw:

Prezydenckim projektem ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 62).

Pierwsze czytanie projektu odbyło się na 4. posiedzeniu Sejmu 9 grudnia 2015 r. i został skierowany do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Komisja 15 grudnia 2015 r. podjęła uchwałę o zorganizowaniu wysłuchania publicznego, które przeprowadzono 12 stycznia 2016 r.

Celem projektu jest przywrócenie wieku emerytalnego wynoszącego dla kobiet 60 lat oraz dla mężczyzn 65 lat. Projekt dotyczy również likwidacji emerytury częściowej oraz powrotu do rozwiązania zgodnie z którym objęcie ubezpieczonego gwarancją otrzymania najniższego świadczenia emerytalnego byłoby uzależnione od osiągnięcia zróżnicowanego ze względu na płeć okresu składkowego i nieskładkowego.

Obywatelskim projektem ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) i innych służb mundurowych (druk sejmowy nr 30).

Pierwsze czytanie projektu odbyło się na posiedzeniu Sejmu 2 grudnia 2015 r. i został skierowany do Komisji: Administracji i Spraw Wewnętrznych, Finansów Publicznych oraz Polityki Społecznej i Rodziny, z zaleceniem zasięgnięcia opinii Komisji do Spraw Służb Specjalnych. Celem projektu jest włączenie funkcjonariuszy Służby Celnej do systemu zaopatrzenia emerytalnego.

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

Sąd Najwyższy wydał wyrok 4 grudnia 2013 r. (sygn. akt II UK 223/13) w sprawie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń emerytalnych. Sąd stwierdził, że prawo do otrzymywania jednego świadczenia wynika wprost z przepisów. Zarówno art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jak i analogiczny art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym wojskowych wskazują, że ubezpieczony uprawniony do emerytury z FUS nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej, mimo że spełnił warunki do jej nabycia.

Interpelacja poselska nr 33524 z 10 lipca 2015 r. (VII kadencja) do Ministra Pracy

i Polityki Społecznej w sprawie zbiegu prawa do pracowniczego świadczenia emerytalnego i do tzw. świadczenia mundurowego.

W odpowiedzi podsekretarz stanu stwierdził m.in., że reforma powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych z 1999 r. dokonała zasadniczej zmiany działania systemu emerytalnego. Do 1998 r. obowiązywał repartycyjny system emerytalny o zdefiniowanym świadczeniu. Wysokość emerytury zależała od wysokości wynagrodzenia osiąganego w wybranych latach pracy oraz okresu podlegania ubezpieczeniom, a nie była powiązana z sumą odprowadzonych składek. Kluczową zmianą w funkcjonowaniu nowego i starego systemu było zastąpienie systemu o zdefiniowanym świadczeniu systemem o zdefiniowanej składce. Nowa formuła ustalania wysokości emerytury uzależniona jest od wielkości zgromadzonego przez ubezpieczonego kapitału oraz od przewidywanego dalszego trwania życia w wieku przejścia na emeryturę.

Wojskowy system emerytalny oparty jest na założeniach odmiennych niż system ubezpieczeń społecznych. Prawo do emerytury żołnierza jest związane wyłącznie ze stażem służby wojskowej, a jej wysokość z uposażeniem otrzymywanym na ostatnio zajmowanym stanowisku (*Kopia odpowiedzi w materiałach do petycji*).

INFORMACJE DODATKOWE:

Wprowadzona w życie z dniem 1 stycznia 1999 r. reforma emerytalna zmieniła zasadniczo kształt systemu, mając na celu znaczące ograniczenie ryzyka jego niewypłacalności w długim okresie. Podstawowym celem przebudowy było dostosowanie go do zmian demograficznych i przyspieszenie rozwoju ekonomicznego kraju. Założenia reformy miały na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu świadczeń, a także zachęcenie do kontynuowania dłuższej aktywności zawodowej.

W przeprowadzonej reformie emerytalnej włączono do powszechnego systemu ubezpieczenia społecznego także żołnierzy zawodowych i służby mundurowe. **Ustawa z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych** (Dz. U. Nr 137, poz. 887) w pierwotnej wersji wymieniała żołnierzy zawodowych i służby mundurowe (art. 6 ust. 1 pkt 13–18) jako osoby podlegające obowiązkowi ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Zostali oni objęci systemem ubezpieczenia społecznego, jeżeli wstąpili do służby po 1 stycznia 1999 r.

Z koncepcji ubezpieczenia społecznego dla służb mundurowych wycofano się **ustawą z 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw** (Dz. U. Nr 166, poz. 1609 ze zm.). Celem nowelizacji była stabilizacja rozwiązań w zakresie świadczeń emerytalnych przysługujących żołnierzom

zawodowym i funkcjonariuszom służb mundurowych. Wprowadzone od 1 października 2003 r. zmiany przywróciły system zaopatrzenia emerytalnego dla osób, które po raz pierwszy do służby wstąpiły po 1 stycznia 1999 r., a także zmodyfikowane zostały zasady przyznawania emerytury wojskowej (na wniosek, a nie jak wcześniej - z urzędu).

Ustawą z 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 8, poz. 38) umożliwiono emerytowanym żołnierzom i funkcjonariuszom służb mundurowych, pobierającym emeryturę „mundurową”, uzyskanie świadczenia emerytalnego z systemu powszechnego na zasadach i w wysokości określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Ustawa z 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2012 r. poz. 637) wprowadziła stopniowe podwyższanie wieku emerytalnego dla kobiet i mężczyzn do poziomu 67 lat. Nowe regulacje objęły kobiety urodzone po 31 grudnia 1952 r. oraz mężczyzn urodzonych po 31 grudnia 1947 r.

Na mocy ustawy istnieje także możliwość skorzystania z emerytury częściowej przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez kobiety, które ukończyły 62 lata i mają 35 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz mężczyzn, którzy ukończyli 65 lat i mają 40 lat stażu ubezpieczeniowego. Emerytura częściowa wynosi 50% emerytury i nie podlega podwyższaniu do kwoty najniższej emerytury. Ustawa weszła w życie 1 stycznia 2013 r.

Ustawą z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) i innych służb mundurowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 664) wprowadzono zmiany w przyznawaniu emerytur żołnierzom oraz funkcjonariuszom służb mundurowych. Nowelizacja objęła żołnierzy powołanych do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po 31 grudnia 2012 r. na zasadach określonych w art. 18a–18i. Istotą zmiany było wydłużenie służby tak, aby nabycie uprawnień emerytalnych następowało po spełnieniu dwóch warunków tj. 25-letniego stażu służby oraz osiągnięciu wieku 55 lat.

Powiązania między systemami:

- ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin zawiera liczne odesłania do ustawy o emeryturach i rentach z FUS,

- w sprawach nieuregulowanych w ustawie zaopatrzeniowej stosuje się przepisy ustawy emerytalnej, występują odesłania szczegółowe,

- ustawę emerytalną stosuje się m.in. w zakresie wypłaty świadczeń, ich zmniejszenia w razie osiągnięcia przychodu z działalności stanowiącej tytuł ubezpieczenia, potrąceń i egzekucji,

- emerytura i renta wojskowa oraz podstawa ich wymiaru waloryzowane są według zasad określonych w ustawie emerytalnej.

Zasada prawa do pobierania tylko jednego świadczenia z zakresu zabezpieczenia społecznego nie jest normą nową, obowiązywała również na mocy art. 69 ustawy z 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

OPRACOWAŁA

Wanda Wójtowicz

DYREKTOR

Anna Pomianowska-Łak